

Normerande styrdokument

Beslutsfattare:
Äldrenämnden

Dokumentansvarig:
Förvaltningsdirektör

Datum:
2024-06-12

Diarienummer:
ALN-2024-00404

Äldrenämndens riktlinje för föreningsbidrag

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Syfte, ändamål och målgrupp	3
Äldrenämndens olika föreningsbidrag	3
Äldrenämndens verksamhetsbidrag	4
Vilka kan söka?	4
Syfte, ändamål och målgrupp	4
Vid ansökan om verksamhetsbidrag.....	5
Nämndens bedömningskriterier	5
Äldrenämndens bidrag till pensionärsföreningar	6
Vilka kan ansöka?	6
Krav för att få bidrag.....	6
Syfte, ändamål och målgrupp	6
Grundbidrag.....	6
Aktivitetsbidrag	6
Lokalbidrag	7
Övergripande information	8
Anvisning	8
Uppföljning och redovisning	8
Beslut	8
Ansvar.....	8
Relaterade dokument.....	8

Inledning

Äldrenämndens riktlinje utgår från policy för samverkan med föreningslivet och det fria kulturlivet, samt kommunövergripande riktlinje för föreningsbidrag. Dessa dokument skapar en samlad styrning för kommunens samverkan med aktörer i föreningslivet/fria kulturlivet. En samlad styrning ger förutsättningar att ta steg mot ökad kvalitet och effektivitet i hantering av föreningsbidrag samt ökad transparens och en bedömning utifrån likvärdiga kriterier. En ambition som Uppsala kommun uttryckt i lokal överenskommelse med aktörer i föreningslivet/fria kulturlivet.

I samverkan med Uppsala kommun förväntas föreningen/organisationen följa gällande lagstiftning och uppfylla demokratiska villkor för bidrag till civilsamhället.

Syftet med en nämndspecifik riktlinje för bidrag är att utifrån de kammungemensamma styrdokumenterna förtydliga och redogöra för vilka nämndspecifika kriterier och krav som finns för olika bidragstyper.

Syfte, ändamål och målgrupp

Äldrenämndens föreningsbidrag syftar till att stärka möjligheterna för kommunens äldre över 65 år att kunna leva ett så aktivt och självständigt liv som möjligt. Därigenom kan också behovet av mer omfattande vård- och omsorgsinsatser minska. Föreningslivet utgör i detta ett komplement till nämndens ordinarie verksamhet.

Äldrenämndens olika föreningsbidrag

- Äldrenämndens verksamhetsbidrag.
- Äldrenämndens bidrag till pensionärsföreningar.

Äldrenämndens verksamhetsbidrag

Vilka kan söka?

Äldrenämndens verksamhetsbidrag kan i första hand sökas av ideella föreningar, men även ekonomiska föreningar, stiftelser och trossamfund om den sökande bedriver verksamhet utan vinstsyfte gentemot målgruppen äldre.

Föreningen/organisationen ska ha sitt säte i Uppsala kommun eller bedriva den verksamhet som bidraget söks för i Uppsala kommun.

Verksamhetsbidraget är avsett för föreningarnas planerade verksamhet och fördelas en gång per år.

Syfte, ändamål och målgrupp

Verksamheten som föreningen söker bidrag för ska i huvudsak rikta sig till personer 65 år och äldre och bedrivs i Uppsala kommun. Bidraget är inte begränsat till en viss typ av aktiviteter eller verksamhet. Syftet är dock främst att nå de äldre där behovet av folkhälsofrämjande och sociala insatser är som störst. Bidrag kan exempelvis beviljas till löpande verksamhet, lokalkostnader eller personalkostnader.

Verksamhetsbidrag kan exempelvis utgå för:

- Verksamhet avseende anhörigstöd.
- Verksamhet för ökad trygghet och/eller ökad social samvaro (ex. trygghetsringning, ledsagarservice, besöksverksamhet och fixartjänster).
- Träffpunktsverksamhet.
- Verksamhet med syfte att ge utbildning/information.
- Anordnande av fritidsaktiviteter.

Bidrag beviljas inte till:

- Införskaffande och användning av alkohol, tobak eller droger.
- Religiösa aktiviteter.
- Facklig eller partipolitisk verksamhet.
- Verksamhet som redan genomförts (retroaktivt bidrag).
- Del av verksamhet som täcks av bidrag från annan bidragsgivare.
- Inköp av utrustning eller kapitalhöjande insatser, såsom exempelvis renovering eller ombyggnad av fastighet.

För att beviljas bidrag för lokal ska lokalen användas regelbundet för föreningsverksamhet.

Bidrag för lokalhyra beviljas inte för:

- Hyra av kommunala lokaler som är subventionerade.
- Kansli eller kontor.

Om bidraget ska användas för lönekostnad, ska föreningen vara registrerad hos Skatteverket som arbetsgivare. Vid beslut om bidrag för personalkostnad förbinder sig föreningen att mot begäran skicka in sammanställning avseende arbetsgivardeklaration till nämnden.

Vid ansökan om verksamhetsbidrag

- Beskriv tydligt vilken/vilka verksamheter föreningen söker bidrag för.
- Specificera de kostnader som föreningen har för den specifika verksamheten.

Nämndens bedömningskriterier

När nämnden beslutar vilka ansökningar som ska beviljas stöd tas hänsyn till följande aspekter:

- Hur verksamheten bedöms utgöra ett komplement till nämndens ordinarie verksamhet och bedöms vara till nytta inom nämndens verksamhetsområde.
- Hur verksamheten bedöms harmoniera med nämndens mål och inriktningsdokument.
- Att den verksamhet föreningen söker för är öppen och tillgänglig för alla äldre. Särskilda undantag kan ges till föreningar och organisationer vars verksamhet riktar sig till att främja en specifik målgrupp, om det i relation till syftet med verksamheten är berättigat.
- Vilka grupper av äldre verksamheten förväntas nå.
- Mål och syfte med verksamhet som bidrag ansöks för.
- Omfattningen på den verksamhet som bedrivs och när den bedrivs (vilka årstider, helger, veckodagar).
- Geografiskt område.
- Vilka grupper av äldre verksamheten förväntas nå.
- Eventuell samverkan med andra föreningar.
- Hur organisationen har använt eventuellt tidigare bidrag och vilket resultat föreningen/organisationen har uppnått.
- Att det ansökta bidraget är rimligt utifrån kostnadssynpunkt.

Om nämnden bedömer att en verksamhet är särskilt angelägen, kan stöd ges även om ovanstående villkor inte uppfylls helt.

Prioriteringar görs även utifrån mål och budget samt nämndens årliga verksamhetsplan. Vid ansökan om lönekostnader görs alltid en avvägning om hela eller del av ansökt lönekostnad bör självfinansieras eller täckas av ideellt arbete.

Äldrenämndens bidrag till pensionärsföreningar

Vilka kan ansöka?

Pensionärsförening är en förening med huvudsyfte att vara en mötesplats för gemenskap och samvaro för pensionärer i Uppsala kommun. Äldrenämndens bidrag till pensionärsföreningar kan sökas av föreningar som i huvudsak består av medlemmar med någon form av pension.

Syftet är även att föreningarna genom sin verksamhet kan medverka till minskad ofrivillig ensamhet bland äldre, bidra till delaktighet och möjliggöra för äldre att skapa nya sociala kontakter.

Föreningsbidraget till pensionärsföreningar baseras på föregående års aktiviteter.

Krav för att få bidrag

- Föreningen ska vara en enskild, självständig pensionärsförening.
- Föreningen ska ha minst 25 bidragsberättigade medlemmar för att kunna söka om bidrag (med bidragsberättigad medlem avses pensionär, folkbokförd i Uppsala kommun, som under närmast föregående redovisningsår erlagt medlemsavgift till bidragsberättigad pensionärsförening).
- Föreningen ska bedriva sin huvudsakliga verksamhet i Uppsala kommun. När en länsförening bedriver verksamhet i Uppsala kommun kan föreningsbidrag undantagsvis beviljas.
- Föreningen ska bedriva kontinuerlig verksamhet.

Syfte, ändamål och målgrupp

Äldrenämndens bidrag till pensionärsföreningar syftar till att vara ett visst ekonomiskt stöd till föreningarna i deras olika aktiviteter och stimulera föreningar som anordnar aktiviteter för personer över 65 år.

Föreningen kan bland annat anordna aktiviteter för att uppmuntra till friskvård, social samvaro och bryta isolering.

Bidraget består av tre delar: grundbidrag, aktivitetsbidrag och lokalbidrag.

Grundbidrag

Grundbidraget utgår till föreningens allmänna verksamhet. Bidrag utgår med ett fast bidrag som är lika för alla föreningar samt med en summa per bidrags-berättigad medlem (medlemsbidrag). Beloppen för det fasta bidraget och medlemsbidraget preciseras i anvisningen.

Aktivitetsbidrag

Aktivitetsbidraget är en rörlig del som är baserat på antalet aktiviteter hos samtliga sökande föreningar. Antalet sökande föreningar, samt deras aktiviteter kan pendla från år till år och därmed även bidragsbeloppet. Aktiviteterna ska ge förutsättningar för ett aktivt socialt liv, gemenskap och sociala kontakter och vara hälsofrämjande.

Aktivitetsbidrag kan utgå för aktiviteter där närvarokort förs under sammankomsten. Syftet med stödet är att föreningarna ska tillhandahålla löpande verksamhet under året i form av aktivitetstillfällen för medlemmar. Aktivitetsbidraget utgår med en viss summa per aktivitet och preciseras i anvisningen. Aktiviteterna ska anordnas av ansökande förening. Sammankomsten ska vara beslutad och ekonomiskt planerad av styrelse, sektion, medlemsmöte eller motsvarande och pågå minst en timme.

Närvarolista ska föras och förvaras av respektive förening i fyra år. Aktivitetsbidrag utgår inte till verksamhet som kan erhålla bidrag på annat sätt, inte heller till entrébelagda eller kommersiella arrangemang.

Lokalbidrag

Lokalbidraget utgår som stöd till pensionärsföreningarnas fast förhyrda eller ägda lokaler. För att beviljas bidrag för lokal ska lokalen användas regelbundet för föreningsverksamhet. Kostnaden och storleken på lokalen ska vara anpassad till antalet medlemmar. Eventuella hyresintäkter ska dras från de totala lokalkostnaderna. Lokalhyresbidrag beviljas inte för förhyrningar i kommunala lokaler. Storlek och beräkning av lokalhyresbidraget preciseras i anvisningen.

Bidrag beviljas inte till

- Aktiviteter med antidemokratisk, partipolitisk eller övervägande religiös inriktning.
- De delar av verksamheten som täcks av bidrag från annan bidragsgivare.

Övergripande information

Anvisning

För varje typ av bidrag nämnden beslutar om ska en anvisning tas fram av förvaltningen som följer överenskommen mall för anvisning för föreningsbidrag. Innehåll i anvisning ska följa kommunövergripande styrdokument, och denna nämndriktlinje. Innan en aktör kan söka bidrag måste den först ansöka om att bli godkänd aktör.

Uppföljning och redovisning

Äldrenämnden arbetar aktivt för att förebygga, upptäcka, förhindra och åtgärda välfärdsbrott. Detta arbete utgår från den kommungemensamma handlingsplanen mot välfärdsbrott. En viktig del av detta arbete innebär kontroller av hur bidragen använts. Vid misstanke om välfärdsbrott görs en polisanmälan. Uppföljning av tidigare erhållna bidrag och uppnådda resultat beaktas vid prövning av en ny ansökan. Om aktiviteter som föreningen fått bidrag för inte har genomförts eller om ansökningsuppgifterna är felaktiga kan föreningen bli återbetalningsskyldig.

Föreningen ska återbetala återstående bidrag om pengarna inte förbrukats under den period bidraget avser, om förvaltningen inte skriftligen meddelar annan hantering.

Utöver detta har äldrenämnden även kontinuerlig dialog med de aktörer som erhåller bidrag. Detta sker både igenom e-post, digitala möten, telefonsamtal, uppföljande besök och slumpmässiga kontroller.

Om aktören bryter mot de principer och kriterier som finns i policy för samverkan med föreningslivet och det fria kulturlivet, eller de krav som finns i anvisningen, så kommer åtgärder vidtas.

Beslut

Beslut om bidrag fattas av nämnd eller enligt nämndens delegationsordning.

Ansvar

Nämnden ansvarar för att följa upp och uppdatera riktlinjen.

Relaterade dokument

- Lokal överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018–2023
- Policy för samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet
- Riktlinje för föreningsbidrag och bidrag till fria kulturlivet
- Program och handlingsplan för äldrevänlig kommun
- Handlingsplan mot välfärdsbrott